

Prameny:

Šámal, P., Púry, F., Rizman, S.: Trestní zákon. Komentář. II. díl. 6. doplněné a přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2004.

Jelínek, J., Sovák, Z.: Trestní zákon a trestní řád s poznámkami a judikaturou, zákon o soudnictví ve věcech mládeže s poznámkami a předpisy související v úplném znění. 20. aktualizované vydání podle stavu k 1. lednu 2004. Linde Praha, 2004.

Madar, Z., a kol.: Slovník českého práva. 3. rozšířené a podstatně přepracované vydání. II. díl – P-Z. Linde Praha, 2002.

5. Rozhodnutí a rozsudky Římské roty¹¹

MENTÁLNÍ ANOREXIE

Rozhodnutí ze dne 18. července 1990

Diecéze Mutina – předseda senátu R. Funghini, V. Palestro, I. Corso; ochránce spravedlnosti a obhájce svazku I. Hitti; jmenovaný obhájce svazku Bonaventura a Gangi; advokát S. Villegiante; svazek 82.

Bránit nebo odpírat příslušnému výkonu kritického úsudku a následně činit subjekt toho neschopným může nejedna konečná příčina. Tou mohou být závažná duševní neboli psychická nemoc, závažná psychopatická a neurotická anomálie i přechodné podmínky, které odnímají, zabraňují nebo značně zmenšují plnou moc člověka nad svým jednáním.

Nyní je otázkou, jak je tomu s mentální anorexií.

Anorexie, jak sám výraz naznačuje, s sebou přináší zásadní odpor a odmítání pokrmu nebo alespoň ztrátu či zmenšení chuti k jídlu, takže postižený po jídle vůbec netouží.

Kromě prvotní, již je způsobeno, že se ti, kdo mají pevnou tělesnou konstituci, z oprávněných důvodů zřikají pokrmu, a druhotné, která souvisí s nemocí nebo jejími následky, existuje také mentální či nervová, jež postihuje téměř bez výjimky jen mládež ženského pohlaví, «un disturbo psichico esprimentesi in un ostinato rifiuto ad alimentarsi... Apparentemente il disturbo è riassumibile in un modo esclusivo nell'impegno a rifiutare il cibo e a dimagrire: per il resto la malata è lucida, attiva, disinvolta e non presenta sintomi evidenti di disturbo mentale. Anche i rapporti interpersonali nella famiglia appaiono a prima vista normali. L'anoressica, oltre a mangiare il meno possibile e per lo più cibi non nutrienti, spesso assume purganti per diminuire l'assorbimento alimentare: o si procura il vomito tutte le volte che le sembra di aver mangiato troppo. Quasi sempre vi è amenorrea con assenza di ovulazione. Alla base della condizione psicologica dell'anoressica c'è sempre una situazione conflittuale, che a origine soprattutto in un grave turbamento delle relazioni affettive, in particolare in un atteggiamento ambivalente verso la madre, con il timore di identificarsi con la sua immagine: un rifiuto conflittuale della femminilità con

¹¹ C. CALCAGNI, E. MEI, *Medicina legale canonistica. Corredata da una rassegna di sentenze rotali*, Milano 2002, str. 263–276.

fobia della gravidanza; una difficoltà nell'assumere autonomia e ruoli di persona adulta.» (Enciclopedia Europea, pod heslem, svazek I, 1976, str. 476)

Bleuler dále připomíná patologické reakce ženy trpící anorexií, zvláště při přechodu od puberty k adolescenci, od adolescence k dospělosti a stran toho, co přísluší manželskému životu: «La Giovinetta affetta da anoressia nervosa non è interiormente preparata ad assumere la maturità della donna. È atterrita nel vedere che... il proprio corpo assume le forme piene della donna, „rifiuta“ con orrore i godimenti sensuali „carnali“, di cui è ormai capace; ella si sente cioè ancora una bambina e realizza questo modo di vivere se stesse nell'amenorrea, nell'avversione per la carne ed altri cibi, nell'emaciazione.» (Bleuler, Trattato di psichiatria, 1967, str. 535)

Děsí se mateřského smyslu, pokládá se nevhodnou pro mateřství spolsu se «senso di impotenza e d'inadeguatezza», «nello stato di „mutilazione“, in cui versa», protože «sente se stessa come essere monco, immaturo, incapace di diffondere intorno a sé e di dare agli altri quel calore e quella intimità che provengono dalla sicirezza e dalla ricchezza interiori e, soprattutto, non pensa di poter essere madre dolce e amorevole» (Bleuler, tamtéž).

Op cit., str. 263–264

Sentenza n. 69 del 21 giugno 1992

Rozhodnutí ze dne 21. července 1992

1. Na počátku roku 1969 (v měsíci únoru nebo březnu) se obě strany sporu, kterým tenkrát oběma bylo třiadvacet let, poznaly na přátelském setkání. Mladík jménem Karel byl «graduado como Ingeniero Civil y estaba vinculado como profesor a la Universidad e tenía una oficina de Ingenieria llamada Edico», děvče bylo «Secretaria en el Instituto de Credito».

Stav zasnoubení trval osm měsíců, poté se slavila svatba – bez ohledu na námitky ze strany rodiny žalobce stran rozdílného společenského a ekonomického postavení – ve farním kostele «de Nra. Sra. del Perpetuo Socorro» ve městě «Pereira» dne 17. prosince 1969.

Založili společnou domácnost a narodily se jim tři dcery – «Adriana, Claudia a Anna Maria».

Povstaly však charakterové třenice a společný život byl zasažen krizí kvůli cerebrální hemorragii asi po patnácti letech manželství.

Žena proto musela podstoupit chirurgický zákrok na mozku a opustila muže.

Muž se nejprve obrátil na občanský soud, aby dosáhl občanskoprávního rozvodu, a poté podal dne 25. května 1987 církevnímu soudu žalobu, v níž obvinil své manželství z neplatnosti:

- a) «Por incapacidad en la contrayente para asumir las obligaciones esenciales del matrimonio debido a causas de naturaleza psichica.»
- b) «Por grave defecto de discreción di iuicio en la contrayente acerca de los derechos y deberes esenciales del matrimonio que mutuamente se han de dar y aceptar.